

באותה תקופה ממלומדות והוא יקח הסנדקאות והסכים לזה הר' ישעי' הנ"ל והר' משה התכונן כל הלילה לקראת הסנדקאות ולמחרתו ראה שהר' ישעי' נגש אל הסנדקאות ואמר להר' משה הרי אתם כבר היה לכם ההכנה כל הלילה וזה העיקר ועתה תשאירו את המצוה בשבילי,

### מעשה בר' יוחנן

איתא בירושלמי ר' יוחנן הוה מטייל סלק מטבריא לצפורין והוה ר' חייא בר אבא מסמך ליה מטון חד בית חקל אמר הדין בית חקלא הוה דידי וזבינית יתיה בגלל למזכי באורייתא מטון חד דבית כרמא אמר הדין בית כרמא דידי הוית וזבינית יתיה בגלל למזכי באורייתא מטון חד דבית זיתא אמר הדין בית זיתא דידי הוה וזבינית יתיה בגלל למזכי באורייתא שרי ר' חייא בכי א"ר יוחנן מה את בכי א"ל על דלא שבקת לסיבותך כלום א"ל קלה היא בעיניך מה שעשיתי שמכרתי דבר שנברא לששה ימים וקניתי דבר שניתן לארבעים יום שנאמר (שמות לד) ויהי שם עם ה' ארבעים יום וארבעים לילה וכתוב (דברים ט) ואשב בהר ארבעים יום וארבעים לילה כד דמך ר' יוחנן הוה דורו קורא עליו (שיר ח) אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה שאהב ר' יוחנן את התורה בוז יבוזו לו.

### חביבות מצוה

וראיתי פעם ספור בזמן שפרצה המלחמה העולמית השניה והנאצים ימ"ש פרצו

לפולין והרבה אנשים נתקעו מנותקים מביתם ומשפחתם והגרי"ז מבריסק שהיה באוטבוצק התאכסן במלון ובאותו מקום התאכסן גם חסיד זקן ואין יוצא ואין בא ולא היה להם שום קשר עם משפחתם ולכשהגיע ערב סוכות היה אותו זקן שרוי בדכאון ובכה כל היום, והרי"ז זצ"ל חשב שהוא <sup>מאד חשוב</sup> עצוב בגלל ריחוקו מילדיו ומשפחתו בחג הסוכות ואינו יודע מה עלה בגורלם וע"כ ניסה לנחמו ולעודדו בבטחון דישועת ה' כהרף עין והר' החג לפנינו שאסור להתעצב בו. וענה לו הזקן אבל מה יהיה עם ד' מינים שאין לי לברך עליהם בחג, ואמר לו הגרי"ז שיש תחת ידו <sup>מאד חשוב</sup> ד' מינים וירשה לו לברך עליהם מיד נתמלא אותו בשמחה והודות והלל לה' שיוכל לקיים מצות ד' מינים, ואמר הגרי"ז דחביבות מצוה כזו לא ראה רק אצל חסידים, דכל הצער שהוא מרוחק מביתו וממשפחתו לא היה שקול לעומת הצער שלא יוכל לברך על ד' מינים והאפשרות לברך מלאה את ליבו בשמחה כזו ששכח מכל צערו.

ימי הילדות כהכנה לקבלת עול מצות והנה כמו שענין המידות הוא דרך ארץ קדמה לתורה להכין כלי טהור ונקי כמו"כ שנות הילדות ולימוד תשב"ר הם הכנה לימים שיתחייב בהם במצוות ויקבל על עצמו עול תורה שאמנם גדול המצוה ועושה אבל בענין המידות כולם שוים שאינם מצווים אלא להכין כלי טהור וזה עיקר העבודה בימי הילדות ושמעתי פעם מאדמו"ר זצ"ל על הבית אברהם